

Rodiče za
inkluzi

Nepochopení tzv. inkluzivní novely v praxi

Lenka Hečková, Modřín, 23.7.2018

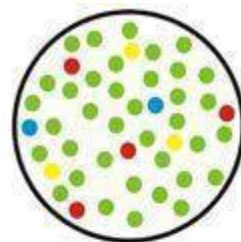
DownSyndrom CZ

Fakta vs. mýty a polopravdy

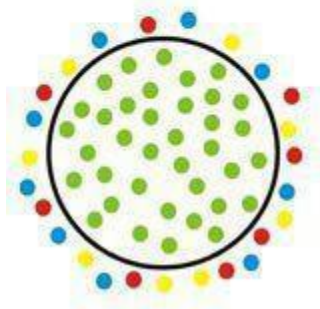
- 10 % dětí s SVP v populaci / necelých 100 000 / $\frac{3}{4}$ z nich v běžných školách
- integrace vs. inkluze
- tzv. inkluzivní novela vs. znění ŠZ z roku 2004
- děti s MP = mediální strašák
- žádné masové přesuny
- systém nefunguje

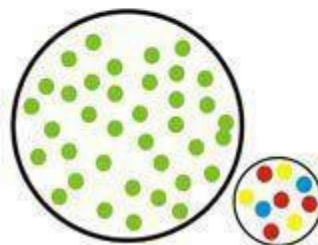
Inkluze a integrace / exkluze a segregace

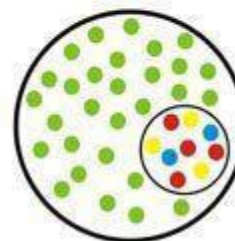
Inclusion

Exclusion

Segregation

Integration

ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S POSTIŽENÍM V DATECH ŠKOLNÍ ROK 2014/2015

Počet základních škol v ČR

4106

z toho integruje
žáky s postižením **3175**

Celkový počet žáků
v základním vzdělávání **854 137**

Počet integrovaných žáků
s postižením v běžných školách **45 853**

Celkový počet
speciálních škol
pro všechny druhy
postižení v ČR

383

Počet žáků
s postižením
vzdělávaných ve
speciálních školách **23 877**

ŽÁCI S LEHKÝM MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM

13 961

Celkový počet žáků s LMP
(zpřesněný údaj ze školní matriky)

Počet integrovaných
žáků s LMP
v běžných školách

Počet žáků s LMP
ve speciálních
třídách
běžných škol

Počet žáků s LMP
v běžné škole, se kterou
byla sloučena dříve
samostatná speciální škola

Počet žáků s LMP
ve speciálních
školách

267

Vzdělávání pro
žáky s LMP nabízí
267 speciálních škol

809

Individuálně integruje
žáky s LMP
809 běžných škol

32

Průměrný počet žáků
s LMP na jednu školu
nabízející vzdělávání
pro žáky s LMP

Pokud by se všichni rodiče
děti s LMP rozhodli dát své
dítě ze speciální do běžné
školy – jednalo by se v
průměru o přechod 2 dětí
na školu (napříč všemi 9
ročníky). V průměru je to
1 žák s LMP na 100 žáků
běžných škol.

**Tato situace ale
nenastane, protože
plošný přesun dětí s LMP
ze speciálních škol zákon
ani vyhláška nenařizuje.**

176

Celkový počet žáků se
zrakovým postižením ve
speciálních školách v ČR

186

Celkový počet žáků ve
speciálních školách pro
tělesné postižené v ČR

516

Celkový počet žáků ve
speciálních školách pro
sluchově postižené v ČR

Společné vzdělávání je již mnoho let realitou

Zdroj: Statistické ročenky školství, školní matrika, MŠMT, 2016

Rodiče za inkluzi

- podpora společného vzdělávání / podpora rodičů a jejich dětí
- příprava všech dětí na život
- posílení hlasu rodičů
- vnímání společného vzdělávání ve společnosti
- na inkluzi je třeba se připravit

Naše aktivity

- podpora rodičů
- informace
- příklady z praxe
- poradna
- semináře
- stanoviska
- legislativa
- expertní týmy a koordinační skupiny
- orgány a veřejní činitelé
- média a odborné časopisy

Sdružujeme rodiče

Sdružujeme rodiče a další subjekty, kteří věří ve smysluplnost, užitečnost a realnost společného vzdělávání. Věříme, že má nezastupitelnou roli v přípravě všech dětí na dospělý život.

Radíme rodičům

Radíme rodičům a pomáháme jim s řešením konkrétních problémů v praxi. Navštivte naši poradnu.

Pořádáme semináře

Pořádáme semináře pro pedagogické pracovníky, pracovníky školských poradenských zařízení, rodiče i širokou veřejnost. Pro všechny zájemce o toto téma.

Informujeme

Prostřednictvím informačních kampaní, tématicky zaměřených prezentací a seminářů informujeme jednotlivé aktéry o platném systému vzdělávání dětí s odlišnými vzdělávacími potřebami a zároveň vyvracíme mýty a omyly.

Vydáváme stanoviska

Vydáváme, stanoviska, komentáře a vysvětlení k nedorozuměním, praktickým problémům a mýtům, které společné vzdělávání doprovázejí.

Sledujeme legislativu

Aktivně se zapojujeme do legislativního procesu. Účastníme se na novelizacích a připomínkování právních předpisů.

Publikujeme

Publikujeme články v odborných časopisech a médiích.

Komunikujeme s médii

Poskytujeme rozhovory, vyjádření a komentáře k tématu inkluze. Zapojujeme se do mediálních debat.

Členství v RZI

- jsme rodičovský spolek
- mandát jednat jménem a v zájmu rodičů / silnější hlas
- vyjádření podpory tématu
- **bezplatné, neveřejné, nezávazné!**

Hlavní změny dle tzv. inkluzivní novely

od 1. 1. 2005 do 31. 8. 2016

Děti se posuzují podle druhu odlišnosti („školní“ zdr. p.)

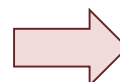
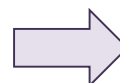
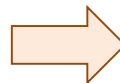
Podpůrná opatření NEJSOU právním nárokem

U podpůrných opatření se NEROZLIŠUJE množství

Výsledek práce ŠPZ (posudek) NENÍ rozhodnutím

Proti zprávě se NELZE odvolat

Školám se financuje částečně jen „školní“ zdrav. postižení

od 1. 9. 2016

Děti se posuzují podle POTŘEBNÉ podpory (SVP)

Podpůrná opatření JSOU právním nárokem

Podpůrné opatření SE DĚLÍ do 5 stupňů dle množství

Výsledek práce ŠPZ (zpráva, doporučení) JE rozhodnutím

Proti rozhodnutí JE odvolání (revize)

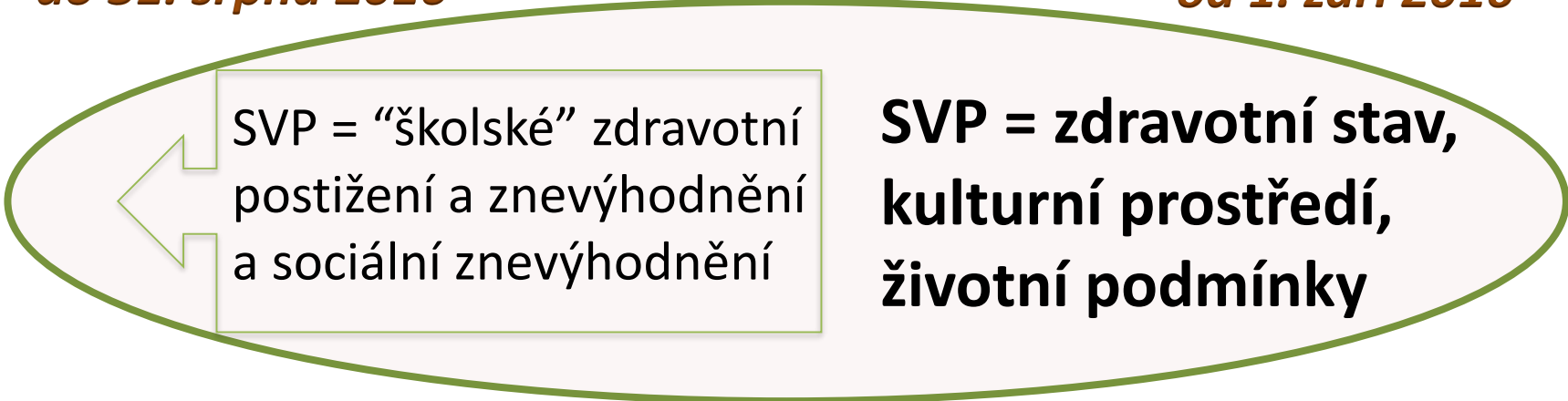
Školám se financují PO BEZ ROZDÍLU potřeby

Nová definice SVP a dítěte se SVP

do 31. srpna 2016

od 1. září 2016

SVP = “školské” zdravotní
postižení a znevýhodnění
a sociální znevýhodnění

**SVP = zdravotní stav,
kulturní prostředí,
životní podmínky**

Definice dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítě „se zdravotním
postižením a zdravotním
nebo sociálním
znevýhodněním“.

Dítě, které „k naplnění
svých vzdělávacích
možností nebo k
uplatnění nebo užívání
svých práv potřebuje
poskytnutí podpůrných
opatření“.

Změna právního charakteru PO

od 1. září 2016

Definice podpůrných opatření v ŠZ:

NEZBYTNÁ ÚPRAVA, KTERÁ ODPOVÍDÁ:

- ✓ *zdravotnímu stavu* (ne „školskému“ zdrav. postižení!),
- ✓ *kulturnímu prostředí* nebo
- ✓ *jiným životním podmínkám*

- ✓ PO jsou právním nárokem, ne možností
- ✓ PO přiznává ŠPZ v závislosti na potřebě dítěte (5 stupňů), ne na “školském zdravotním postižení”
- ✓ PO přiznaná ŠPZ nikdo jiný je “neschvaluje”,
- ✓ proti rozhodnutí mají rodiče i školy právo se odvolat
- ✓ PO ve 2. až 5. stupni financuje stát přes evidenci ve ŠM
- ✓ PO jsou školy povinny dítěti poskytovat, ne o nich rozhodovat
- ✓ PO má v celé ČR stejnou cenu (je dána právním předpisem)

do 31. srpna 2016

právní definice neexistuje

?

?

Rozhodování ŠPZ o PO

Systém platný do 31.8.2016

identifikace SVP dítěte

zjištění SVP dítěte v ŠPZ

podpůrné
opatření AP
(doporučený počet
hodin)

jiná PO
(včetně odborné a
spec. ped. péče)

ROZHODNUTÍ
KÚ o zřízení AP a
fin. zajištění

příplatek
ke KN za školské
zdr. postižení

zápis některých zdrav. postižení do ŠM

oddělené
finančních
konkrétním školám

poskytování
prostředků
na AP a další PO

Systém platný od 1.9.2016

identifikace SVP dítěte

zjištění SVP dítěte v ŠPZ

ROZHODNUTÍ ŠPZ
o podpůrných opatřeních

zapsání informací o PO dětí do
školní matriky jednotlivých škol

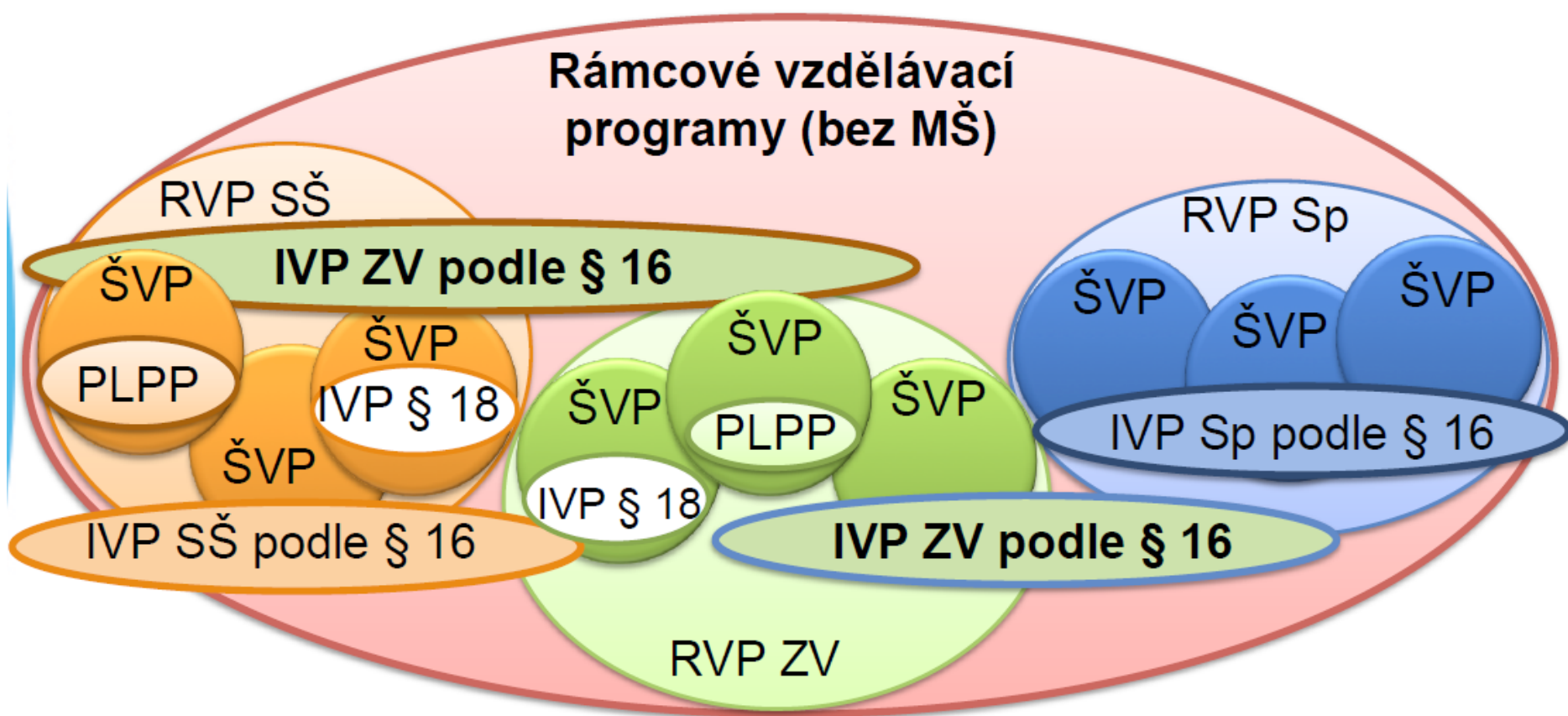
poskytování finančních
prostředků školám na všechna
PO prostřednictvím KÚ

novinka

Vzdělávání dětí s PO „upravené výstupy“

Obecné výstupy vzdělávání podle RVP	Právní závaznost	PO „Úprava očekávaných výstupů vzdělávání“
obecná metodika podřízená právním předpisům	<	druh podpůrného opatření přímo podle školského zákona (§ 16 odst. 2 písm. e)
výstupy jsou obsaženy v RVP ZV/Sp	<	PO je právní nárok obsažený ve školském zákoně
druh RVP určuje ŠVP a výstupy, nikdy PO	<	podpůrné opatření přiznané rozhodnutím ŠPZ
výstupy podle RVP jsou obsažené v ŠVP s výjimkou PO „upravené očekávané výstupy“	<	„upravené očekávané výstupy“ jsou jako PO obsažené v IVP (také PO)

Nezávislost IVP na ŠVP i RVP a vzájemné vztahy provázanosti

Vztah mezi ŠVP škol a PO jednotlivých dětí

Dítě bez PO
upravené
výstupy a IVP

Dítě s PO upravené výstupy a s PO IVP

druh ŠVP a školy
odpovídá druhu
RVP včetně
minimálních
výstupů v RVP ZV

obsah a výstupy
vzdělávání:
podle ŠVP školy,
platí i pro
1. stupeň PO

Druh ŠVP a školy odpovídá druhu RVP
včetně minimálních výstupů v RVP ZV

škola má skupiny/třídy
podle § 16 odst. 9 ŠZ

škola může mít ŠVP dle obou RVP

OBSAH:
je v IVP
vychází ze ŠVP
podle RVP ZV
nebo RVP ZSp

škola nemá skupiny/třídy
podle § 16 odst. 9 ŠZ

škola má ŠVP jen dle RVP ZV

VÝSTUPY:
v IVP podle RVP,
které uvádí ŠPZ
v rozhodnutí
o PO

OBSAH:
je v IVP
vychází ze ŠVP
v souladu
jen s RVP ZV

Rodiče za
inkluzi

Děkuji za pozornost!

lenka.heckova@rodicezainkluzi.cz

info@rodicezainkluzi.cz; poradna@rodicezainkluzi.cz

www.rodicezainkluzi.cz

<https://www.facebook.com/rodicezainkluzi/>

<https://www.facebook.com/groups/rodicezainkluzi/>